

Evaluační zpráva I – III

Místní akční plán vzdělávání pro
SO ORP Ústí nad Orlicí a SO ORP Česká Třebová

A2 Evaluace procesu místního akčního plánování
reg. č. projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022878

A. Manažerské shrnutí

Projekt Místní akční plán vzdělávání nabídl v území vhodnou příležitost pro rozvoj oblasti vzdělávání. Cílem je zlepšit kvalitu vzdělávání pro všechny děti a žáky v mateřských a základních školách prostřednictvím strategického plánování (místního akčního plánování) v území ORP Ústí nad Orlicí a ORP Česká Třebová od roku 2016. Konkrétně od roku 2016-2018 probíhal projekt MAP I, následoval MAP II (2018-2022) a aktuálně příjemce realizuje MAP III (2022-2023). Příjemcem projektu je Místní akční skupina ORLICKO, z.s., dokončila žádost do návazného projektu MAP JAK. ¹

Dalším definovaným cílem projektů MAP bylo vytvoření partnerství aktérů, kteří budou strategicky plánovat. Konkrétně definovat vizi, priority a cíle podle kterých budou realizovány a nabízeny aktivity projektu. Partnerství dále mělo vytvořit bezpečný prostor pro diskusi týkající se vzdělávací politiky v území. Partnerství se podařilo vybudovat v projektu MAP I a v rámci něj probíhala široká paleta činností. Například se jedná o činnost pracovních skupin a Řídícího výboru. Všechny aktivity přinášejí bezpečný prostor pro sdílení informací, předávání příkladů dobré praxe mezi účastníky. Vytvořené partnerství bylo utužováno a prohlubováno v návazných projektech MAP (II – III). RT MAP se shoduje, že vidí odvedenou kontinuální práci, která odráží jednotlivé kroky, které na sebe navazují již od projektu MAP I (tj. od roku 2016). RT MAP vnímá důvěru, kterou v něj některé školy vkládají a zodpovědnost, kterou vůči vzniklému partnerství mají. Díky této pozici je aktuálně realizace projektu MAP snazší a v mnohých směrech osobnější. Projektový tým vnímá, že pro práci se školami má nejhodnější místo ze škály realizovaných systémových projektů. Díky tomu může pozitivně ovlivňovat i pasivnější školy z území a postupně prohlubovat vzniklá partnerství. Realizační tým byl schopen během vývoje projektu efektivně reagovat na specifické skutečnosti, které se postupně v regionu objevovaly. Během realizace projektu se vychází z dobře připravených a promyšlených postupů.

Předložený dokument reflektuje evaluační zjištění formou odpovědí na definované otázky, které stanovil Řídící orgán v rámci aktivity A2. Cílem evaluace bylo provést hodnocení intervence – místního akčního plánování v území. Evaluační zpráva navazuje na již schválený dokument Evaluační plán, který definoval celkovou podobu provedeného šetření. Po Manažerském shrnutí následuje metodologie, odpovědi na evaluační otázky a doporučení evaluátora.

¹ Předpokládaná doba trvání projektu MAP OP JAK: 1. 12. 2023 do 31. 12. 2025.

B. Metodologie

Evaluační šetření probíhá podle zpracovaného evaluačního plánu. Evaluátor určil několik způsobů sběru dat. Respondenti byli cílové skupiny projektu MAP. Prvním způsobem šetření bylo dotazníkové šetření, které probíhalo on-line přes Google formulář (respondenty byli: ředitelé škol, rodiče / veřejnost, členové Řídícího výboru), vyplňování bylo anonymní. Druhým způsobem byla focus group (respondenty byli: členové pracovních skupin, členové Řídícího výboru). V posledním případě byla využita metoda desk research, kdy evaluátor sbíral informace z již vytvořených výstupových dokumentů projektů MAP.

Žádost o vyplnění hodnotícího dotazníku obdrželi všichni ředitelé zapojených škol dvakrát během jednoho měsíce. Rodiče a veřejnost byli do hodnocení zapojeni přes školy dětí, kdy ředitelé měli dotazník distribuovat. Členové Řídícího výboru byli osloveni k vyplnění dotazníku přímo. Členové RT MAP a pracovních skupin evaluaci provedli prostřednictvím focus group, které vedl evaluátor.

Nastavený časový harmonogram byl dodržen, přímá evaluační šetření probíhala na jaře 2023, posléze probíhala syntéza dat.

V rámci kvalitativní analýzy bylo odpovězeno na definované otázky, které jsou rozděleny na: účelnost, dopady a udržitelnost projektu. Byla provedena dopadová evaluace s účelem sumativního hodnocení.

Nositel tohoto projektu realizoval dva projekty MAP (na čtyřech různých území ORP). Jelikož se jedná o strukturálně podobné regiony, v rámci akčního plánování jsou řešeny některé podobné problémy. Zároveň i výsledky provedené evaluace ukazují na stejné nedostatky a úspěchy projektu MAP. Projekty MAP mají také na obou území stejný vývoj (např. budování partnerství od roku 2016, realizace navazujícího projektu MAP OP JAK od roku 2023 a nositelství MAS ORLICKO, z.s.). Z tohoto důvodu jsou prezentované skutečnosti v rámci této zprávy podobné jako ve zprávě pro území SO ORP Žamberk a Králíky. Činnost samotného projektu a provedená evaluace však kladla důraz na individuální práci s jednotlivými územími (vlastní evaluační šetření).

C. Výsledky evaluačního zjištění

1. Do jaké míry se v našem území podařilo dosáhnout hlavního i dílčích cílů MAP?

- **Hlavním cílem všech místních akčních plánů je zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ.**

Členové RT MAP se shodují, že hlavní cíl MAP byl na škále 1–5 naplněn stupněm **4** (1 – nejméně naplněn, 5 – zcela naplněn). Od roku 2016, kdy začala realizace projektu MAP I, proběhly v území pozitivní změny, které v konečném důsledku přispívají ke zlepšení kvality vzdělávání v MŠ a ZŠ. Například se jedná o změnu v oblasti komunikace. Někteří aktéři jsou do projektu zapojeni pasivněji, ale je patrná pozitivní transformace v ochotě sdílet informace a příklady dobré praxe mezi své kolegy z území. Takové zjištění už přináší Evaluační zpráva projektu MAP I – aktéři vzdělávání spolu více komunikují a více si důvěřují. Projekt podpořil sdílení dobré praxe mezi pedagogy. Realizační tým také vnímá pozitivní změnu v oblasti komunikace směrem k projektu. Od roku 2016 si vybudoval své místo ve veřejném prostoru, je bezesporu součástí vzdělávací politiky v daných ORP. Konkrétním výstupem může být počet realizovaných aktivit, které se v území v rámci všech projektů MAP konaly. Z evaluačních zpráv vyplývá, že během projektu MAP I (2016-2018) se konalo 44 vzdělávacích aktivit, během projektu MAP II (2018-2022)² se konalo více jak 60 vzdělávacích aktivit a 10 implementačních projektů a projekt MAP III přinesl 9 otevřených setkání. Evaluace ukazují, že aktivity byly odborně a věcně přínosné. Definované cíle byly splněny. Pracovní skupiny se scházejí pravidelně čtyřikrát do roka. Aktivity se podařilo realizovat i v době nepříznivé pandemické situace (s časovým posunem nebo ve změněné formě). Toto období bylo pro všechny zúčastněné aktéry velmi náročné a vynaložené úsilí předčilo definovaná rizika projektu.

Pracovní skupiny definují, že další vzdělávání, různorodé aktivity a celková osvěta, kterou projekt přináší jsou hlavními atributy, které napomohly k naplnění primárního cíle projektu. Evaluační zpráva projektu MAP II zmiňuje vyšší angažovanost a dobrovolnost pro přípravu vzdělávacích aktivit. Členové skupin také definovali konkrétní implementační aktivity, které podporují naplnění hlavního cíle. Tyto aktivity si mj. kladly za cíl zvýšit kompetence účastníků v pro ně relevantních oblastech. Například: zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků v osobnostně-sociálním rozvoji a rozvoj kompetencí pro práci s heterogenní skupinou dětí a žáků; rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků pro rozvoj znalostí žáků základních škol o specifikách místního regionu; posílení kompetencí

² MAP II konkrétně realizoval 9 implementačních projektů (dle žádosti a změn projektu). Dva z toho byly děleny na další dva „podprojekty“ a jeden implementační projekt („budování znalostních kapacit“) byl zaměřen na realizaci jednorázových vzdělávacích aktivit. Mimo implementační aktivity bylo uspořádáno ještě dalších 13 vzdělávacích aktivit v rámci KA 2.

pedagogických pracovníků v předškolním vzdělávání v nových metodách a formách práce. Po splnění definovaných cílů implementačních aktivit, lze v konečném důsledku očekávat zlepšení kvality vzdělávání. Závěrečná evaluační zpráva reflektuje úspěšné naplnění definovaných cílů u všech aktivit. Účastníci aktivit popisují zvýšení svých kompetencí v daných oblastech.

Naopak pracovní skupiny jako překážku pro plnění cíle definovaly: prostorové možnosti (kapacita tříd), zahlcení pedagogů administrativou, jiné finanční priority zřizovatelů (infrastruktura), konzervatismus některých kolegů.

Dílčí cíle jsou:

- **systemové zlepšení řízení MŠ a ZŠ prostřednictvím začleňování dlouhodobého místního plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol**

Ředitelé škol hodnotí naplnění tohoto cíle stupněm **3,1** (1 – nejméně naplněn, 5 – zcela naplněn). Pokud respondenti měli definovat, co konkrétně brání projektu MAP zlepšovat systemové řízení škol, jednalo se například o důvody: nedostatek času na aktivity projektu či jiné překážky na straně škol; účast v jiných aktivitách mimo MAP podporující tento cíl. Většina ředitelů však konkrétní překážku nedefinovala.

Členové RT MAP se shodují, že k těmto změnám jsou potřeba impulsy, které musí plynout ze strany MŠMT. Členové pracovních skupin toto potvrzují a shodují se, že některé výsledky jejich práce a výsledky dlouhodobého místního akčního plánování nejsou implementovány z důvodu omezených možností projektu (finančních, metodických, systemových apod). Jako napomáhající věci k plnění cíle členové skupin definují: poradenství a pomoc s administrativou ze strany pracovníků MAS ORLICKO, z.s., pomoc s plánem rozvoje školy začínajícím ředitelům (aktivita 2.7 v MAP II) a odkrytí možností financování investičních i neinvestičních aktivit.

- **sdílené porozumění cíli – orientace na kvalitní inkluzivní vzdělávání; zavádění řešení pro snižování nerovností uvnitř škol a v území – dostupnost kvalitního vzdělávání pro každého žáka nebo dítě v inkluzivní škole**

Členové RT MAP se shodli, že od roku 2016 vidí pozitivní posun v oblasti inkluze v rámci své každodenní práce. Inkluzivní proces je brán jako běžný. Zároveň jsou rodiče a zřizovatelé seznámeni s možnostmi, které z inkluze vychází. Jedná se například o práci asistentů pedagoga. V rámci projektu MAP II se konalo několik vzdělávacích aktivit, které se zaměřovaly na rozvoj kvalitního inkluzivního vzdělávání. Konkrétně se např. jednalo o aktivity: Individuální logopedická péče, Reedukační program u dětí s SVP nebo Práce s dítětem s lehkým mentálním postižením. Ukázkové hodiny a sdílení zkušeností podpořily spolupráci mezi školami a hodnotící dotazníky účastníků těchto aktivit ukázaly, že nahlédnutí do tříd s inkludovanými dětmi a žáky, kde pracují asistenti pedagogů, je pro ostatní velmi

inspirující. Evaluační šetření také ukázalo, že celková podpora organizace MAS ORLICKO, z.s., přispívá k plnění definovaného cíle. Například v pomoci s administrací Šablon.

- **zlepšení spolupráce s rodiči, zřizovateli a veřejností, zlepšení spolupráce v území a využívání místních finančních zdrojů pro rozvoj vzdělávání dětí a žáků**

Realizované dotazníkové šetření ukázalo, že více než polovina oslovených rodičů (61 %) projekt MAP nezná. Tento fakt vysvětlujeme tím, že rodiče / veřejnost, kteří neparticipují na rozvoji vzdělávací politiky v území, těžko o projektu vědí. Aktivita pro rodiče a veřejnost byly součástí projektu MAP II, jednalo se však o čtyři aktivity za čtyři roky. Někteří rodiče se s činností projektu MAP setkali prostřednictvím implementačních aktivit projektu MAP II, kdy v rámci něj probíhala činnost zájmových kroužků, příměstský tábor, nebo byla tvořena regionální učebnice. Těchto aktivit se zúčastnilo velké množství dětí a žáků, jedná se však o nízký podíl z celé cílové skupiny celého území. Dále, v široké škále všech aktivit, mimoškolní i školní činnosti, které školy vytváří, není pro rodiče prioritní informace zdroj a původ aktivit. Orientace v nich je obtížná. Veřejnost může také činnost projektu pravidelně sledovat ve zpravodajích, na webových stránkách projektu nebo na Facebooku.

Členové realizačního týmu vnímají pozitivní změnu v plnění tohoto cíle. Jedná se však o pomalý a postupný proces. Stejně jako vybudování celého partnerství, i jeho prohlubování, potřebuje svůj čas. Zároveň je jasné, že spolupráce s rodiči, veřejností a zřizovateli může být budována u proaktivních, zajímavých osob. Někteří zřizovatelé škol jsou zastoupeni v Řídícím výboru MAP od roku 2016. Většina z nich bude také součástí projektu MAP OP JAK. Přesto, že jsou velmi vytížení a účast v Řídícím výboru je časově náročná a není honorována. Oslovení členové (67 % dotazovaných) v rámci evaluačního šetření uvedlo, že určitě nevnímají negativní důsledky své účasti v ŘV.

Členové pracovních skupin v rámci šetření definovali, že k naplnění cíle napomohly implementační aktivity (kariérové poradenství COMDI, tvorba regionální učebnice nebo polytechnické vzdělávání). Také vzdělávací aktivity s přidanou hodnotou sdílení zkušeností a předávání příkladů dobré praxe. Naopak naplnění cíle bylo brzděno situací spojenou s pandemií koronaviru, z důvodu „přesycení“ učitelů nebo kvůli nepropojenosti projektů (např. SYPO X MAP).

2. Co v dosažení těchto cílů bránilo nebo jim naopak pomáhalo?

Proces místní akční plánování s sebou nese mj. tvorbu SWOT analýz, ve kterých jsou definovány silné stránky a příležitosti v jednotlivých oblastech vzdělávání. Členové realizačního týmu se shodují, že pojmenované silné stránky a definované příležitosti byly a jsou průběžně využívány. Pravidelně aktualizovaná SWOT analýza je výsledkem dlouhodobého místního akčního plánování a realizované aktivity z ní vychází. Například je námětem pro přípravu jednorázových vzdělávacích aktivit („budování

znalostních kapacit“). K dosažení cílů také přispívá široká paleta místních lídrů, kteří jsou ochotni inspirovat ostatní a sdílet své zkušenosti v různých tématech. Během projektu MAP byly definovány nové silné stránky účastníků. Jedná se o krizové řízení, nutné plánování, komunikaci, a hlavně posílení dovedností v oblasti IT technologií v důsledku pandemie koronaviru.

Evaluační zprávy ukazují, že velkou překážkou pro projekt MAP byla situace, která vznikla v důsledku pandemie koronaviru SARS-CoV-2. Stejná překážka byla také nejčastěji zmiňována v rámci evaluace ze strany členů Řídícího výboru. Primární důsledek pandemie (nemožnost setkávání se) byl velmi dobře zvládnut díky užším i širším účastníkům projektu (on-line a další alternativní způsoby jednání). Členové RT MAP úspěšně zvládli proces transformace jednotlivých aktivit a celkovou činnost projektu tak, aby byly naplněny definované cíle. Členové RT MAP však opakovaně potvrzují, že nelehká situace, kterou pandemie způsobila, v konečném důsledku znamenala dlouhodobou přetíženost účastníků projektu. Omezení fyzických kontaktů, hygienická opatření, absence z důvodu karantén nebo nemoci zkomplikovalo kontinuální běh projektu.

Závěrečná evaluační zpráva projektu MAP I upozorňovala na vysokou vyčerpání kompetentních odborníků. Toto riziko stále přetrvává. Při zajišťování odborníků hrají velkou roli i jejich dobré vztahy se zapojenými lidmi v projektu a jejich oslovování probíhá s větší časovou rezervou.

Evaluace ukazuje, že naplnění dlouhodobých cílů bylo do jisté míry negativně ovlivněno nutnými personálními obměnami, které probíhaly v projektu MAP II. Více práce převzal zbylý realizační tým.

Naopak v dosažení cílů a úspěšné realizaci projektů MAP zcela jistě přispívá zaštitění projektu pod Místní akční skupinu ORLICKO, z.s., která je v území důležitou součástí regionálního rozvoje a pro mnohé je zárukou kvality.

3. Do jaké míry se dařilo postupovat v souladu s principy MAP?

Principy MAP: spolupráce; zapojení dotčené veřejnosti do plánovaných procesů; dohoda; otevřenost; SMART; udržitelnost; partnerství.

V rámci projektů MAP bylo vždy postupováno s principy MAP. Celá činnost projektu stojí na otevřeném partnerství užšího i širšího charakteru. Hybným prvkem místního akčního plánování jsou pracovní skupiny, jejichž výstupy vznikají na základě diskuze. Všechny klíčové výstupy prochází veřejným připomínkováním a jsou schvalovány Řídícím orgánem. Projekt a jeho dílčí aktivity mají definované cíle, projekt je realistický, konkrétní, disponuje odpovídajícím rozpočtem a časovým harmonogramem. Aktivity jsou tvořené tak, aby jejich výsledek byl udržitelný i po skončení projektu.

Odborný manažer hodnotí míru souladu v jednotlivých projektech (1- nejméně se postupovalo v souladu s principy MAP, 5 – nejvíce se postupovalo v souladu s principy MAP): **MAP I – 4, MAP II – 5, MAP III – 4.** V projektu MAP I a MAP III chyběly implementační aktivity, které přináší hmatatelné změny odborného i materiálního charakteru. Hloubka souladu s principy se přímo odvíjí od možností, které projekt umožní. Od těch se odvíjí zapojení partnerů, jejich motivace je logicky větší, pokud jsou výsledky strategického plánování implementovány do praxe.

4. Co se změnilo díky akčnímu plánování v našem území?

Oslovení respondenti se shodují, že akční plánování v globálním měřítku přineslo možnost spolupráce a propojenost aktérů napříč územím v oblasti vzdělávání. Dále rozvoj oblasti strategického plánování, definování potřeb škol a možnost účasti v aktivitách, která s sebou nese nové poznatky a příklady dobré praxe.

Závěrečná evaluační zpráva projektu MAP I ukázala, že projekt realizovaný mezi lety 2016-2018 nabídl v území vhodnou příležitost pro rozvoj oblasti vzdělávání. MAS ORLICKO, z.s. jako nositel projektu mohl přenést své zkušenosti z komunitně vedeného rozvoje v území i do projektu MAP a dosáhnout vyšší synergie aktivit v území. Nastavení projektu MAP vybízelo k navázání na již existující spolupráci s Pardubickým krajem v oblasti vzdělávání a tím i k prohloubení strategického plánování, které v předešlém období MAS v území prováděla. Postupně v rámci projektů MAP vzniklo partnerství užšího i širšího charakteru. Do projektu MAP je zapojeno 100 % škol. Podpora diskuze k otázkám vzdělávání byla a je v území důležitou součástí regionálního rozvoje. Projekt MAP přináší všem aktivním i pasivním partnerům možnost diskuze a sdílení zkušeností v oblasti vzdělávací politiky a v konečném důsledku zvyšuje kvalitu vzdělávacího procesu.

Členové pracovních skupin negativní změnu nedefinovali. Jako pozitivní změnu označili větší soudržnost pedagogů díky sdílení zkušeností a vzdělávacím akcím a větší informovanost veřejnosti díky otevřeným setkáním.

5. Co akční plánování přineslo jednotlivým aktérům v území?

- **Pracovníci škol; pracovníci organizací působící ve vzdělávání**

Projekt MAP od roku 2016 na svém území realizoval desítky jednorázových vzdělávacích aktivit. Účastníci ve svých zpětných vazbách v naprosté většině případů tyto aktivity hodnotí velmi pozitivně. Konkrétně: nově získané informace, lektory, možnost sdílení zkušeností s ostatními kolegy, inspiraci apod. Během projektu MAP II bylo uspořádáno přes 60 jednorázových vzdělávacích aktivit, více jak 95 % účastníků v evaluačním dotazníku označilo, že získané informace pro ně byly relevantní. Členové

pracovních skupin primárně definují jako největší přínos to, že v rámci jednání se mohou potkat se svými kolegy, sdílet zkušenosti a předávat si informace z oblasti vzdělávání. Velká část členů pracovních skupin je součástí projektu MAP od roku 2016. Naopak jako negativní přínos účasti v projektu členové skupin vidí: mnoho definovaných aktivit bez následné implementace, mnoho investičních priorit ve Strategickém rámci bez finančního naplnění nebo velké množství emailů ze stran projektu.

- **Ředitelé zapojených škol**

Ve všech projektech MAP došlo ke 100% zapojení relevantních škol. Stejně tak tomu má být také v nadcházejícím projektu MAP OP JAK (konkrétně se jedná o 39 škol dle RED IZO). Účast všem aktivním i pasivním partnerům přináší možnost diskuze, sdílení zkušeností v oblasti vzdělávací politiky a možnost účasti v aktivitách, které vznikly jako výsledek místního akčního plánování. Ředitelé zapojených škol v rámci evaluačního šetření nejčastěji jako přínos akčního plánování definovali: nové informace, možnost sdílet zkušenosti, účast v aktivitách, zdroj financování. Evaluační zprávy projektu MAP II ukazují, že ředitelé škol nejčastěji kvitovali účast v implementačních aktivitách, které s sebou nesou dlouhodobou podporu metodického charakteru a do jisté míry finanční, případně personální pomoc. Naopak jako negativní důsledek ředitelé škol vnímají: administrativu a pracovní vyčerpání.

- **Rodiče dětí a žáků, veřejnost**

Oslovení rodiče / veřejnost nedokázala většinou definovat konkrétní věci, které jim projekt přinesl. Tento fakt je pravděpodobně způsoben tím, že většina rodičů se těžko orientuje v široké škále projektů, organizací a možnostech, které školy dětem a žákům nabízejí. Nabízené možnosti jsou hojně využívány, ale jen hrstka rodičů dokáže pojmenovat finanční zdroj využívaných aktivit zdarma. Definovat přínos a důsledek místního akčního plánování je pro cílovou skupinu rodiče / veřejnost, která se běžně ve školství nepohybuje, velmi obtížné. Jednotky rodičů jako přínos definovaly: spolupráci, naplnění tvrdých potřeb škol (nové pomůcky, nové učebny), nové formy výuky.

- **Zaměstnanci veřejné správy a zřizovatelů škol působící ve vzdělávací politice**

Členové Řídícího výboru se shodují, že účast v projektu a možnost být součástí akčního plánování jim přináší zajímavé kontakty, informovanost o problematice, nové podměty, nápady, smysluplnost a informace o dotačních titulech.

6. Co přinesla spolupráce s dalšími projekty k naplňování cílů MAP?

V rámci přípravy evaluačního plánu byla definována spolupráce s dalším systémovým projektem SRP, který byl realizován NIDV, později NPI. Dále spolupráce v rámci organizace MAS ORLICKO, z.s. s operačními programy IROP a PRV.

Členové RT MAP se shodují, že spolupráce s projektem SRP, příp. KAP byla přínosná pro vzájemné sdílení zkušeností mezi realizačními týmy. Zejména pro příklady dobré praxe. Hlavní manažer projektu MAP nedefinuje spolupráci s projektem SRP jako nezbytně nutnou metodickou pomoc pro fungování samotného projektu. V případě metodických či projektových nejasností je pro něj nejlepší přímá komunikace s řídicím orgánem a přiděleným projektovým manažerem. Stejně zjištění potvrzují i evaluační zprávy z minulých projektů MAP. Členové RT MAP se shodli, že projektu SRP chyběl dostatečný mandát pro metodickou pomoc místním akčním plánům. Naopak bylo hojně využíváno pozice projektu MAP jako prodloužené ruky do území ORP. Například pro komunikaci se školami, řediteli a učiteli (rozesílání emailů, dotazníkových šetření, nabídek a pozvánek apod.). RT MAP však musí se školami komunikovat s velkou citlivostí a nezhlcovat je.

Někteří členové pracovních skupin upozorňovali na překryv systémových projektů. Například náplň projektů MAP a SYPO se v něčem překrývá. Pedagogové jsou aktivní ve více projektech, kde definují totožné problémové oblasti. Systémové změny však nepřichází, což přispívá k demotivaci pedagogů. Práce je neefektivní a nekonceptní.

Spolupráce s operačními programy v rámci organizace MAS ORLICKO, z.s. je hodnocena velmi pozitivně. Realizované výzvy umožnily získání menších i větších dotací různorodým žadatelům v území ORP Ústí nad Orlicí a ORP Česká Třebová. Nespornou výhodou je zaštitění jedné organizace, která s sebou nese usnadnění administrativních úkonů na straně žadatelů. Během evaluace byla cílovými skupinami pozitivně hodnocena administrativní pomoc se šablonovými výzvami.

7. Jakým způsobem se v MAP bude pokračovat?

Účastníci projektu dlouhodobě vyzdvihují jako přínosné vzájemné sdílení zkušeností, předávání informací a příkladu dobré praxe. Pravidelné setkávání účastníků na Řídících výborech nebo na jednáních pracovních skupin umožňuje bezpečný prostor pro předávání informací z oblasti vzdělávání a školství v území. MAP může nadále zcela jistě neformálně fungovat. Například ve formě kontaktů v malém i velkém měřítku – v rámci škol, ale také napříč celým územím. Pracovní skupiny definovaly, že pro fungování partnerství je potřeba organizační zajištění, definovaný cíl (téma), místní lídři a zázemí. Organizační složka je zcela zásadní pro tvorbu programu a celkovou přípravu jednání. Také financování vytvořených aktivit by nebylo zajištěno. Členové můžou fungovat na bázi dobrovolnosti nebo může být zaveden účastnický poplatek. Vzdělávací aktivity by probíhaly individuálně v rámci jednotlivých škol. Členové skupin uvedli, že v rámci škol budou nadále fungovat bez participace projektu MAP II: kariérové poradenství COMDI, práce se vzniklou regionální učebnicí a různé metody a přístupy, které učitelé získali v rámci vzdělávacích aktivit.

Členové Řídícího výboru se shodují, že bude nadále pokračovat vzniklé partnerství, které bylo vybudováno prostřednictvím projektu MAP mezi lety 2016-2023. Konkrétně členové nejčastěji definovali partnerství zaměřené na spolupráci mezi školami, sdílení a výměna zkušeností na různých úrovních nebo síťování mezi školami. Jako finanční zdroj této činnosti nejčastěji uvedli: OP JAK, rozpočty škol / vlastní zdroje nebo činnosti vykonávané bez nároků na honorář.

8. Je plán udržitelnosti MAP realistický?

Projekt MAP nemá vypracován konkrétní plán udržitelnosti. Jeho vypracování nebylo předmětem realizace projektů MAP I – MAP III. Úspěšně realizované implementační aktivity projektu MAP II probíhaly tak, aby se získanými znalostmi a dovednostmi bylo pracováno i po skončení projektu. Některé činnosti probíhají nadále bez participace projektu. Jejich budoucí fungování je aktuálně v rukou samotných škol nebo bývalých účastníků aktivit. Například kariérové poradenství COMDI, zájmový kroužek nebo činnost v DDM. Lze předpokládat, že účastníci aktivit alespoň z části uvádějí získané znalosti a nové metody práce do praxe.

Realizační tým v tuto chvíli pracuje s vidinou, že na aktuálně probíhající projekt bude navazovat MAP OP JAK. Vybudované partnerství po jeho ukončení předpokládá zajištění financování návazného projektu. Projekt MAP může pokračovat nadále pouze ve formě kontaktů v území (na různých úrovních, formálně i neformálně). Členové realizačního týmu definují jako riziko to, že pokud nebude zajištěno stabilní financování návazných projektů MAP, v území budou řešeny pouze akutní potřeby a problémy. Místní akční plánování bude upozaděno. Evaluační zpráva projektu MAP I říká, že pro zajištění dobrého dalšího fungování partnerství je třeba zajistit: administrativní, finanční a materiální podporu a zajistit vše organizačně. Jako další riziko byl definován překryv činnosti projektu s dalšími projekty, jejichž dílčí činnost je také zaměřena na práci se školami a jejich pracovníky. Dlouhodobě tak u škol a jejich pracovníků dochází k přetěžování a demotivaci. Také někteří aktivní členové pracovních skupin potvrzují, že jsou součástí více projektů či platforem, kde definují stejné věci. Řešení problémů je v některých případech stále v nedohlednu a systémové změny nepřichází. Místní akční plány mají oproti jiným projektům podobného principu velké privilegium, kterým je působení projektu přímo v místě. Vybudované partnerství je funkční a cílovými skupinami pozitivně přijímáno. Všechny školy jsou součástí projektu MAP III a účast v návazném projektu MAP OP JAK je pro většinu automatická. Převzetí práce projektu MAP jiným projektem nebo úplné či částečné omezení financování projektu, by zastavilo dlouhodobé snažení všech aktérů.

D. Doporučení

Předložená Evaluační zpráva si kladla za cíl zhodnotit přínos intervence (místního akčního plánování) v území ORP Ústí nad Orlicí, ORP Česká Třebová. Předmětem evaluačního šetření bylo odpovědět na definované otázky (dle Evaluačního plánu).

Provedená evaluace ukázala několik zajímavých výsledků provedené intervence. V první řadě projekt vytvořil partnerství užšího i širšího charakteru. V rámci něj jsou někteří aktéři pasivnější, ale mnozí velmi aktivní a plně participují na projektu MAP (například v něm figurují již od roku 2016). Projekt umožňuje všem se zapojit. Aktéři se shodují, že v první řadě nabízí sdílení zkušeností, informací v rámci vytvořené kontaktní sítě. Dále nabízí možnost účastnit se nabízených aktivit – workshopů, stáží, setkávání apod. Nejpřínosnější jsou implementační aktivity, které s sebou zúčastněným nesou dlouhodobou metodickou a z části finanční nebo personální podporu. Zároveň je implementační projekt pro všechny završení dlouhodobé práce (místního akčního plánování) a motivací pro další práci.

Z výše vypsaneho vyplývá, že projekt MAP má v území výjimečnou pozici. Vybudované a opečovávané partnerství v kombinaci s podporou a znalostí příjemce projektu MAS ORLICKO, z.s. (zkušenosti, znalost regionu, aktivní působení v centru, finanční možnosti z dalších OP), úspěšně vytváří prostor pro aktivní práci se školami a dalšími, kteří do vzdělávacího procesu zasahují. Je žádoucí zajištění dalšího financování budoucích projektů se stejnou náplní (MAP / OP JAK). Zároveň by bylo přínosné vytvořit fungující synergii všech systémových projektů.